

**CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEȚEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREȘTI
7 martie 2015**

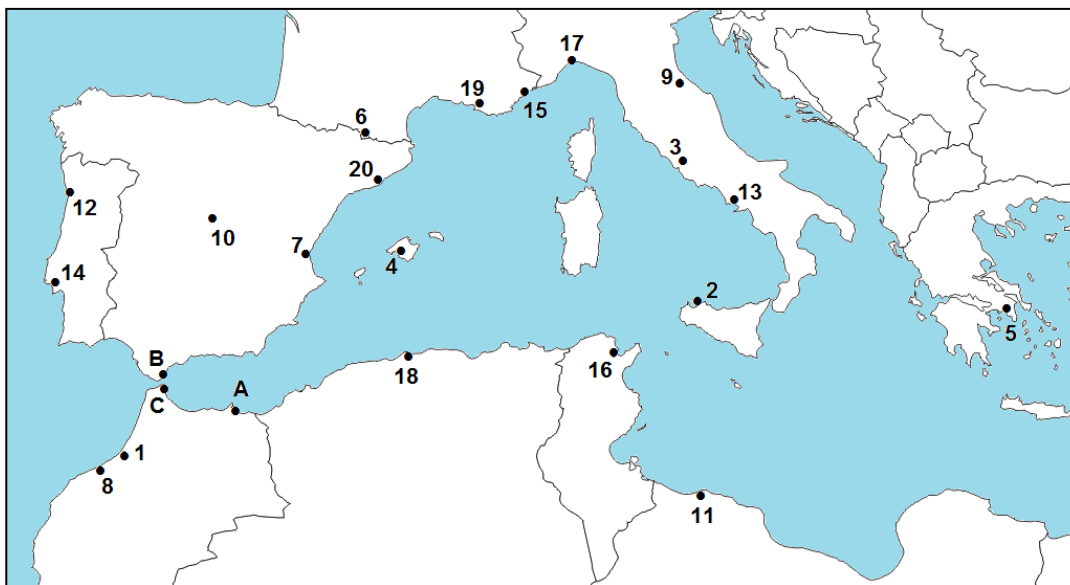
CLASA a X-a

SUBIECTELE PENTRU PROBA TEORETICĂ SCRISĂ

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I (36 puncte)

Harta de mai jos se referă la Subiectul I.

A. Precizați:

1. numele orașelor marcate, pe hartă, cu numerele **2, 4, 7, 8, 13, 17, 19 și 20**;
2. numele statelor ale căror capitale sunt orașele marcate, pe hartă, cu numerele **1, 11, 14, 16 și 18**;
3. numele teritoriilor dependente marcate, pe hartă, cu literele **A, B, C**, precum și numele statelor de care aparțin;
4. funcțiile orașelor marcate, pe hartă, cu numerele **4 și 8**;
5. forma de guvernământ pentru statele ale căror capitale sunt orașele marcate, pe hartă, cu numerele **1, 6, 10, 14 și 15**;
6. familiile lingvistice din care fac parte limbile vorbite în statele ale căror oraș-capitală sunt marcate, pe hartă, cu numerele **11 și 14**;
7. denumirea unității teritoriale autonome monastice din statul a cărui oraș-capitală este marcat, pe hartă, cu numărul **5**.

30 puncte

B. În anul 2013, statul al cărui oraș-capitală este marcat, pe hartă, cu numărul **18**, a înregistrat o natalitate de 25,1 ‰ și o mortalitate de 4,4 ‰, spre deosebire de statul al cărui oraș-capitală este marcat, pe hartă, cu numărul **3** care a înregistrat o natalitate de 8,6 ‰ și o rată a mortalității de 10,1 ‰ (*sursa ISTAT*).

Precizați doi factori socio-economici și un factor demografic care diferențiază bilanțul natural al populației din cele două state.

6 puncte

Subiectul II (16 puncte)

Se dă următorul enunț: „*Stepele reprezintă peisajele naturale care au cunoscut cele mai mari transformări antropice, fiind cel mai ușor de adaptat în vederea utilizării lor ulterioare*”.

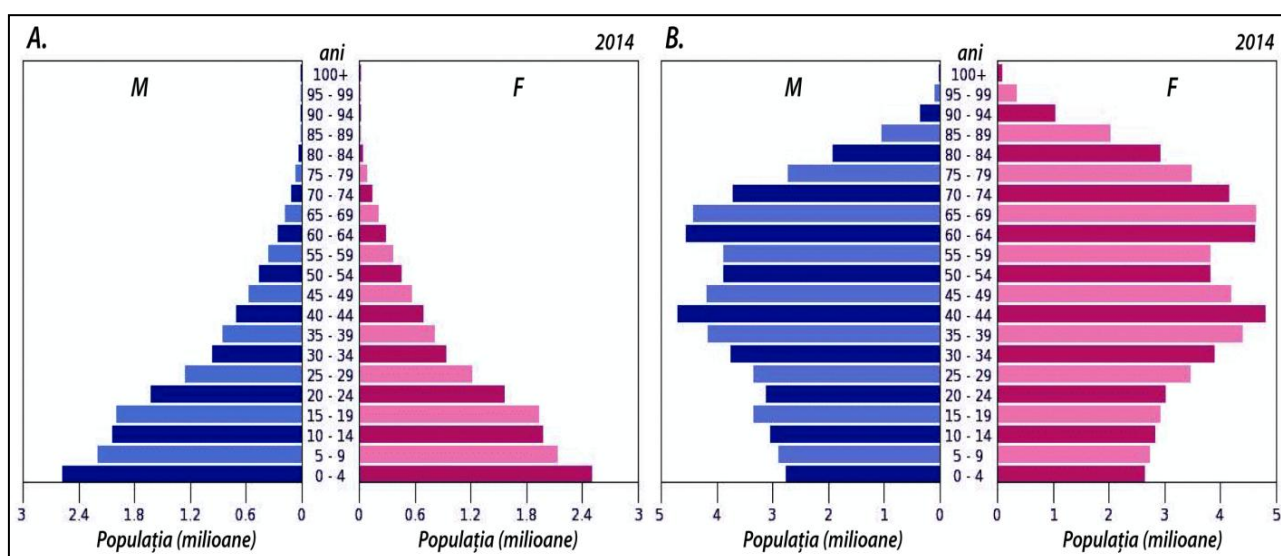
Precizați:

1. doi factori de favorabilitate pentru locuire specifici acestui tip de mediu de viață;
2. doi factori restrictivi pentru locuire specifici acestui tip de mediu de viață;
3. trei metropole din stepa europeană, precum și țările unde sunt situate;
4. trei denumiri alternative pentru stepă, precum și trei zone geografice/state/unități de relief extraeuropene în care se dezvoltă această formațiune vegetală.

16 puncte

Subiectul III (8 puncte)

Reprezentările grafice de mai jos, marcate cu literele **A** și **B** prezintă structura populației pe grupe de vârstă și sexe pentru statele Afganistan și Japonia.

1. Asociați reprezentările marcate cu literele **A** și **B** cu statele menționate în cerință.
2. Prezentați câte două caracteristici demografice care rezultă din aspectul fiecăreia dintre cele două reprezentări grafice.
3. Precizați două cauze care determină speranța de viață la naștere mai mare pentru populația a cărei structură este prezentată în reprezentarea grafică marcată cu litera **B**.

8 puncte

Subiectul IV (12 puncte)

1. Se dau următorii factori implicați în evoluția natalității:
 - a. planingul familial;
 - b. nivelul de trai, cultural și sanitar ridicat al populației;
 - c. tradiția unui număr mare de copii/reflex al trecutului/mentalități religioase;
 - d. grad înalt de emancipare al femeii;
 - e. femeia de carieră are mai puțin timp pentru creșterea și educarea copiilor;
 - f. nivel de trai, cultural, sanitar scăzut.

Asociați câte doi factori, dintre cei enumerați mai sus, cu următoarele continente sau regiuni geografice: *Europa, Africa, America de Nord, Oceania, Orientul Apropiat și Mijlociu.*

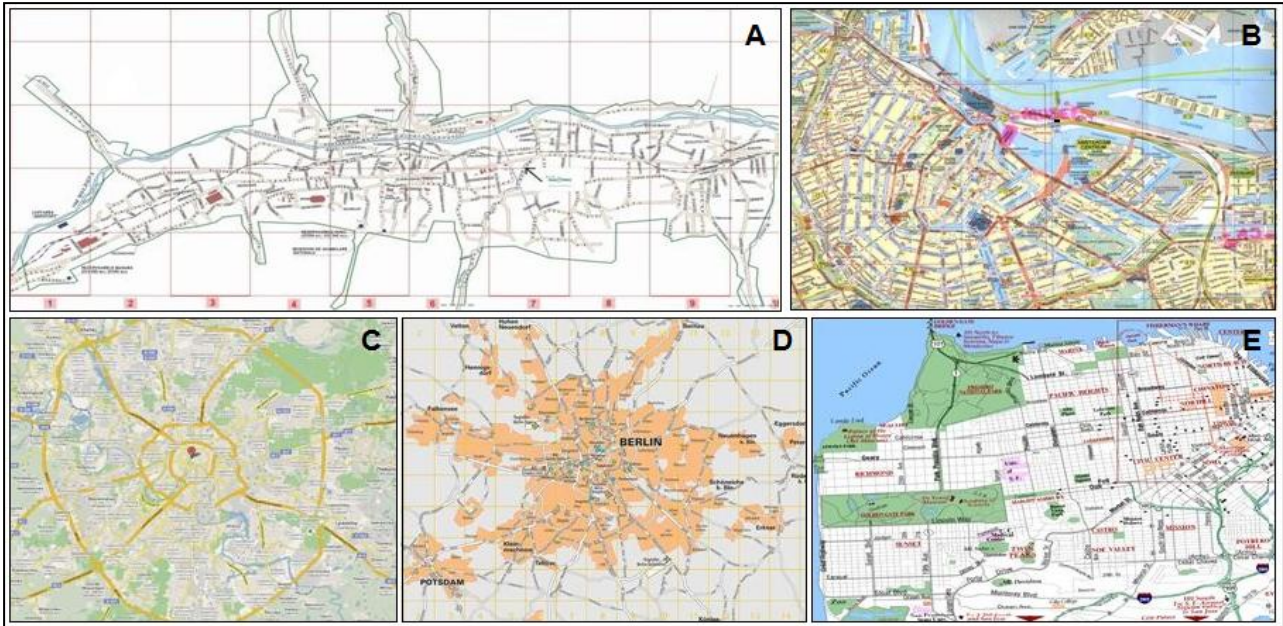
2. Se dau afirmațiile de mai jos:
 - a. Valoarea indicelui mortalității infantile influențează speranța de viață la naștere.
 - b. Mortalitatea infantilă este un etalon important al civilizației umane și un indice obiectiv al condiției sociale a individului în societate.

Prezentați câte un argument care să confirme sau să infirme fiecare dintre aceste afirmații.

12 puncte

Subiectul V (18 puncte)

Analizați imaginile de mai jos și răspundeți la următoarele cerințe:

1. Precizați tipurile de planuri urbane/tipurile morfostructurale urbane marcate cu literele **A**, **B**, **C**, **D** și **E**;
2. Comparați planurile orașelor marcate cu literele **C** și **E**, precizând pentru fiecare:
 - a. configurația rețelei stradale;
 - b. câte un avantaj și un dezavantaj privind rețeaua stradală;
 - c. câte un exemplu de oraș din emisfera nordică.

18 puncte

**CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEȚEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREȘTI
7 Martie 2015**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

CLASA a X - a

- **Se punctează oricare alte formulări / modalități de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.**

Subiectul I: 36 puncte

A. Se acordă 30 puncte astfel:

1. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare oraș corect precizat (total **8 p**):
2 - Palermo; 4 - Palma de Mallorca; 7 - Valencia; 8 - Casablanca; 13 - Napoli; 17 - Genova;
19 - Marsilia; 20 - Barcelona.
2. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare stat corect precizat (total **5 p**):
1 - Maroc; 11 - Libia; 14 - Portugalia; 16 -Tunisia; 18 - Algeria.
3. Se acordă câte **2 p** pentru fiecare răspuns corect (total **6 p**):
A - Melilla - Spania (**2 p**);
B - Gibraltar - Regatul Unit (**2 p**);
C - Ceuta - Spania (**2 p**).
4. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare răspuns corect (total **2 p**):
4 - Palma de Mallorca: funcție turistică/portuară (**1 p**);
8 - Casablanca - funcție comercială (**1 p**).
5. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare răspuns corect (total **5 p**):
1 - monarhie constituțională; 6 - principat; 10 - monarhie constituțională;
14 - republică prezidențială; 15 - monarhie constituțională.
6. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare răspuns corect (total **2 p**):
11 - limba semitică/arabă; 14 - indo-europeană/romanică.
7. Se acordă **2 p** pentru precizarea teritoriului autonom monastic: Athos.

Total (1+2+3+4+5+6+7) = 30 puncte

B. Se acordă câte 2 p pentru fiecare factor corect precizat.

Exemplu de răspuns:

- gradul de dezvoltare economică;
- nivelul de dezvoltare a sistemului sanitar;
- nivelul de educație și cultură;
- religia și tradițiile;
- speranța de viață la naștere;
- ponderea grupelor de vârstă în structura populației.

Total 6 puncte

Total Subiectul I (A+B) = 36 puncte

Subiectul II: 16 puncte

1. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare factor de favorabilitate precizat corect: relief neted, soluri fertile, resurse de combustibili fosili, spații pentru pășunat etc. (**2 p**);
2. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare factor restrictiv precizat corect: resurse de apă distribuite inegal, amplitudini termice mari, perioade lungi de secetă etc. (**2 p**);
3. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare metropolă europeană și câte **1 p** pentru fiecare țară precizate corect: Moscova - Rusia; Budapesta - Ungaria; Minsk - Belarus; Kiev - Ucraina (**6 p**);
4. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare denumire alternativă și câte **1 p** pentru fiecare zonă/stat/unitate de relief extraeuropeană precizate corect:
preerie - SUA/ Pod. Preeriilor; pampas - Argentina/ Câmpia La Plata; weld - Africa de Sud (**6 p**).

Total Subiectul II (1+2+3+4) = 16 puncte

Subiectul III: 8 puncte

1. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare asociere corectă:

A - Afghanistan; B - Japonia (**2 p**).

2. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare caracteristică demografică precizată corect (total **4 p**):

- pentru A/Afganistan: - populație de tip progresiv / pondere mare a populației tinere (**1p**);

- piramida grupelor de vârstă caracterizează populația țărilor slab dezvoltate (**1p**).

- pentru B/Japonia: - populație de tip regresiv / pondere mare a adulților și un grad avansat de îmbătrânire (**1p**);

- piramida grupelor de vârstă caracterizează populația țărilor dezvoltate (**1p**).

3. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare cauză precizată corect (total **2 p**):

- sistem sanitar performant (**1p**).

- nivel ridicat de cultură etc. (**1p**).

Total Subiect III (1+2+3) = 8 puncte

Subiectul IV: 12 puncte

1. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare asociere corectă:

EUROPA	AFRICA	AMERICA DE NORD	OCEANIA	ORIENTUL APROPIAT ȘI MIJLOCIU
a. planingul familial	c. tradiția unui număr mare de copii /mentalități religioase	a. planingul familial	c. tradiția unui număr mare de copii /mentalități religioase	c. tradiția unui număr mare de copii /mentalități religioase
b. nivelul de trai, cultural și sanitar ridicat al populației	f. nivel de trai, cultural, sanitar scăzut	b. nivelul de trai, cultural și sanitar ridicat al populației	f. nivel de trai, cultural, sanitar scăzut	f. nivel de trai, cultural, sanitar scăzut
d. grad înalt de emancipare al femeii		d. grad înalt de emancipare al femeii		
e. femeia de carieră are mai puțin timp pentru creșterea și educarea copiilor		e. femeia de carieră are mai puțin timp pentru creșterea și educarea copiilor		

Total 10 puncte

2. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare argument prezentat (total **2 p**):

Exemplu de răspuns:

a. Speranța de viață la naștere a unei societăți este determinată de șansele de supraviețuire a nou-născuților și a copiilor. În țările cu mortalitate infantilă ridicată, speranța de viață la naștere este foarte mult influențată de rata mortalității în primii ani de viață (**1p**).

b. Mortalitatea infantilă este un indicator important al civilizației umane și un indice obiectiv al condiției sociale a individului în societate. Statele și grupurile umane cu un nivel de trai material și spiritual superior înregistrează, de regulă, valori ale mortalității infantile mai mici, deoarece în aceste situații populația are la dispoziție o alimentație satisfăcătoare, locuințe corespunzătoare, încălzite în anotimpul rece și cu instalații de apă și canalizare, apă potabilă controlată, acces la consultațiile medicale și la medicația corespunzătoare în cazul unor îmbolnăviri etc. (**1p**).

Se acceptă oricare alt răspuns corect formulat și argumentat.

Total Subiectul IV (1+2) = 12 de puncte

Subiectul V: 18 puncte

1. Se acordă câte 2 p pentru fiecare tip morfostructural urban corect precizat:

A = liniar; B = semicircular; C = radiar-concentric; D = polinuclear; E = rectangular.

Total 10 puncte

2. Se acordă câte 1 p pentru fiecare răspuns corect:

a. rețeaua stradală:

C - străzile au aspect radiar, converg spre central orașului;

E - străzile se întretaie în unghiuri drepte;

b. avantaje și dezavantaje:

Avantaje:

C - lungimea distanțelor de parcurs este relativ redusă față de alte rețele stradale; prezintă un nucleu central comercial, social, politic specific orașului;

E - claritatea rețelei stradale; se adaptează bine cerințelor de parcelare și divizare a orașului în sectoare administrative;

Dezavantaje:

C - neclaritatea rețelei stradale; extinderea foarte mult pe orizontală a rețelei stradale;

E - lungimea distanțelor de parcurs este mai mare față de alte tipuri de rețele stradale; timp mai îndelungat pentru parcurgerea traseelor.

c. Se acordă câte 1 p pentru fiecare exemplu de oraș din emisfera nordică corect precizat.

Total 8 puncte

Total Subiectul V (1+2) = 18 puncte

**OFICIU: 10 PUNCTE
TOTAL : 100 PUNCTE**